

SPRAWOZDANIE
z realizacji Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2022-2027

w gminie Pokrzywnica za 2023 rok

Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2027 przyjęty został Uchwałą NR XXXV/267/2022 Rady Gminy Pokrzywnica z dnia 24 sierpnia 2022 roku. Głównym celem programu jest podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwa utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie stanowi interdyscyplinarną strategię działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy przez instytucje zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie.

Wszystkie działania na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie jak i sprawców podejmowane były przez Zespół Interdyscyplinarny ramach procedury Niebieskiej Karty.

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Pokrzywnica z dnia 12 sierpnia 2011 roku.

W skład Zespołu wchodziły n/w osoby:

- Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy / Przewodniczący Zespołu .
- Dwóch Specjalistów Pracy Socjalnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy.
- Pracownik Socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy .
- Dzielnicowy Posterunku Policji w Pokrzywnicy.
- Nauczyciel Publicznej Szkoły Podstawowej im. Doroty Gellner w Pobyłkowie Dużym.
- Nauczyciel Publicznej Szkoły Podstawowej im. Ks. Jana Twardowskiego w Gzowie.
- Nauczyciel Samorządowego Przedszkola w Pokrzywnicy.
- Nauczyciel Publicznej Szkoły Podstawowej im. Witolda Machnowskiego w Nowym Niestępowie.
- Nauczyciel Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Dzierżeninie.
- Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusk.
- Komendant Gminnego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej w Pokrzywnicy .
- Asesor Prokuratury Rejonowej w Pułtusk
- Dwie Pielęgniarki Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej ESKULAP w Pokrzywnicy

I. Podstawy prawne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /przemocy domowej ,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym ,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku – kodeks rodzinny i opiekuńczy ,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 – kodeks karny ,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2023 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ,

II . Analiza działań realizowanych przez podmioty w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2027 w 2003 roku

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny podejmował działania w 13 rodzinach . W ramach prac Zespołu powołano 10 grup roboczych , w skład których wchodził : pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy , dzielnicowy Posterunku Policji w Pokrzywnicy, nauczyciele Szkół Podstawowych z terenu gminy Pokrzywnica , pielęgniarka Ośrodka Zdrowia w Pokrzywnicy . Skład grup roboczych uzależniony był od sytuacji i potrzeb danej rodziny , w której prowadzona była procedura ‘Niebieskiej Karty’ . Liczba spotkań grup roboczych w 2023 roku wyniosła 25. Zadaniem grup roboczych było diagnozowanie sytuacji rodzin oraz ustalenie planu pomocy. W 13 rodzinach zakończono procedurę NK (w 11 z powodu braku zasadności podejmowanych działań , w 2 rodzinach po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy) .

Podczas spotkań przeprowadzano rozmowy z osobami , wobec których istniało podejrzenie , że stosują przemoc w rodzinie udzielając informacji o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy , możliwościach podjęcia terapii lub przystąpienia do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców , możliwości podjęcia terapii w przedmiocie uzależnienia. Osoby , wobec których istniało podejrzenie , że są ofiarami przemocy były informowane o możliwościach uzyskania pomocy prawnej , psychologicznej , socjalnej i medycznej.

Współpraca i wymiana spostrzeżeń przedstawicieli instytucji pracujących w Zespole Interdyscyplinarnym pozwoliła na podejmowanie szybkich działań. Bezpośredni sposób przekazywania informacji usprawnił pracę osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy .

W ramach procedury NK Zespół Interdyscyplinarny systematycznie współpracował z instytucjami działającymi na rzecz rodziny , m.in. : Policją , Sądem , Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Szkołami, Ośrodkami Zdrowia .

Mieszkańcy gminy mogli bezpłatnie skorzystać z porad terapeuty ds uzależnień oraz psychologa w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym. Pozyskiwane były również ulotki i broszury zawierające informacje dla ofiar i sprawców przemocy .

Zespół Interdyscyplinarny w 2023 roku realizował działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Z prowadzonej dokumentacji wynika , że jednym z niepokojących problemów u domniemyanych sprawców przemocy było uzależnienie . Większość z nich w chwili interwencji Policji było pod wpływem alkoholu. Grupy robocze w ramach procedury NK kierowały osoby z problemem uzależnienia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych .

Nowe przepisy w prawie karnym i ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pozwalają na skuteczne stosowanie wobec osób dopuszczających się przemocy w rodzinie nakazu opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym oraz zakazu kontaktowania się i zbliżania do osoby pokrzywdzonej .

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie omawiał również możliwości dotyczące profilaktyki oraz rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w środowisku i podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą .

Podstawą prawną działania Zespołu Interdyscyplinarnego , działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Pokrzywnica jest :

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249 z późn.zm.)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „ Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „ Niebieska Karta” (Dz.U.z 2023 r. poz. 1870 z późn. zm .)
3. Uchwała nr XLV/336/2023 rady Gminy Pokrzywnica z dnia 28 lipca 2023 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Dz. Urz. Woj. Mazow. Z 2023 r. poz. 9104)
4. Zarządzenie nr 65/2023 Wójta Gminy Pokrzywnica z dnia 18 września 2023 r. w sprawie powołania składu osobowego Zespołu Interdyscyplinarnego .

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2023 roku realizował następujące działania :

- 1) dostarczanie materiałów edukacyjnych do szkół na terenie gminy Pokrzywnica dla dzieci i młodzieży w ramach programów profilaktycznych (ulotki informacyjne) ,
- 2) rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur , ulotek , plakatów) dotyczących zjawiska przemocy oraz informacji o instytucjach udzielających wsparcia społeczności lokalnej (informacje umieszczane m.in. na tablicach informacyjnych poszczególnych sołectw),
- 3) zorganizowanie corocznego rajdu rowerowego dla mieszkańców gminy Pokrzywnica promującego zdrowy styl życia bez przemocy i agresji ,
- 4) udzielanie informacji rodzinom dotkniętym przemocą o możliwości uzyskania pomocy finansowej , rzeczowej oraz terapeutycznej .

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pokrzywnicy zapewniał obsługę organizacyjno- techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego .

NZOZ ESKULAP W POKRZYWNICY

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ESKULAP w Pokrzywnicy w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2023 roku realizował następujące działania :

- 1) rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur , ulotek , plakatów) dotyczących zjawiska przemocy oraz informacji o instytucjach udzielających wsparcia wśród pacjentów przychodni ,
- 2) udzielanie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy medycznej (badanie lekarskie celem ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała z użyciem przemocy oraz wydanie zaświadczenia) przez osoby dotknięte przemocą ,

POSTERUNEK POLICJI W POKRZYWNICY

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie , Posterunek Policji w Pokrzywnicy realizował następujące działania ;

- 1) rozpowszechnianie materiałów edukacyjno - informacyjnych (ulotki , plakaty , broszury) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz instytucjach udzielających pomocy ,
- 2) wszczęto i realizowano 11 procedur Niebieskiej Karty ,
- 3) spotkania dzielnicowego z dziećmi w placówkach oświatowych na terenie gminy Pokrzywnica (szkoły i przedszkole) celem działań profilaktycznych , ostrzegawczych i uświadamiających problem zagrożeń , przemocy , agresji oraz możliwości uzyskania pomocy .
„ Przemoc rówieśnicza” , „ Aplikacja Moja Komenda” , „ Cyberprzemoc „ , „ Mowa Nienawiści „ ,
to jedne z wielu tematów omawianych podczas prelekcji ,
- 4) asysta Policji dla uczestników Rajdu Rowerowego w czerwcu 2023 roku promującego zdrowy styl życia .

SZKOŁA PODSTAWOWA W GZOWIE

Szkoła Podstawowa w Gzowie realizowała następujące zadania wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie :

- 1) Upowszechnianie materiałów edukacyjno- informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie- uczniowie klas I-VIII (58 uczniów),
- 2) Przeprowadzenie pogadań na godzinach wychowawczych w klasach IV-VIII (44 uczniów),
- 3) Wystawa prac uczniów – „Kodeks dobrych manier oraz empatii” ,
- 4) Ulotki informacyjne rozdane uczniom szkoły . Wywieszone plakaty informacyjne w szkole z dostępnymi numerami alarmowymi ,
- 5) Dostępne dla uczniów konsultacje i wsparcie u terapeuty i psychologa w szkole ,
- 6) Spotkanie z policjantką – Magdaleną Bilińską z Komendy Powiatowej Policji w Pułtusk – prelekcje dotyczące przemocy i agresji . Prelekcja na temat bezpieczeństwa w internecie.
- 7) Październik 2023 – Obchody Dnia Zdrowia Psychicznego ,
- 8) Wystawa i warsztaty dla klas starszych poświęcona wartościom prorodzinnym i prospołecznym „ To co nas uskrzydla” ,
- 9) Listopad 2023 – Święto tolerancji , akceptacji i życzliwości ,
- 10) Udział w programie profilaktycznym „ Zachowaj trzeźwy umysł „ ,
- 11) Ukazywanie właściwych wzorców zachowań poprzez uczestnictwo uczniów i nauczycieli w uroczystościach szkolnych .

SZKOŁA PODSTAWOWA W POBYŁKOWIE DUŻYM

Szkoła Podstawowa w Pobyłkowie Dużym w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie w 2023 roku realizowała następujące działania:

- 1) Z okazji zorganizowania szkolnego Dnia Dziecka została przeprowadzona prelekcja dla uczniów szkoły uświadamiająca czym jest przemoc w rodzinie i gdzie można szukać wsparcia w trudnych sytuacjach rodzinnych zagrożonych przemocą . Spotkanie zakończyło się rozgrywkami sportowymi i wspólnym ogniskiem połączonym z pieczeniem kielbasek i rozdaniem słodczy sfinansowanych w ramach programu profilaktycznego (razem 61 uczniów) .

SAMORZĄDOWE PRZEDSZKOLE W POKRZYWNICY

W związku z realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2027 Samorządowe Przedszkole w Pokrzywnicy w 2023 roku podjęło następujące działania :

- 1) Dyrektor ze względu na trudną sytuację rodziców wnioskował o objęcie dzieci dożywianiem od stycznia do sierpnia – dwoje dzieci , od października do grudnia – czworo dzieci ,
- 2) Warsztaty profilaktyczne w jednej grupie prowadzone przez specjalistę od profilaktyki przedszkolnej , szkolnej i mediatora sądowego dla dzieci i rodziców – 50 osób ,
- 3) Zrealizowano zajęcia profilaktyczno- wychowawcze na uroczystości „ Święto rodziny „ w ramach programu „ Rodzina Na tak „ -240 osób ,
- 4) Zrealizowano zajęcia profilaktyczne w ramach realizacji projektów edukacyjnych „ Zdrowo jem, więcej wiem „ i ‘ Kubusiowi przyjaciele natury” – 50 dzieci ,
- 5) Dzieci uczęszczały na zajęcia z psychologiem , rodzice otrzymywali wsparcie na spotkaniach indywidualnych z psychologiem – 40 osób ,
- 6) Zrealizowano autorski program edukacji prozdrowotnej „ Dużo siły i energii mam , bo o zdrowie swoje dbam „ – 106 dzieci ,
- 7) W ramach prowadzenia zajęć profilaktycznych zakupiono gry planszowe dla dzieci – 106 dzieci .

SZKOŁA PODSTAWOWA W NOWYM NIESTĘPOWIE

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie Szkoła Podstawowa w Nowym Niestępowie w 2023 roku zrealizowała następujące działania :

- 1) W szkole odbyły się zajęcia poświęcone przeciwdziałaniu agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (w miesiącu marcu 2023 roku) Zajęcia prowadzone były przez Firmę Progress z Rzeszowa . W ramach tych zajęć do biblioteki szkolnej zostały zakupione książki związane z tą tematyką ,
- 2) W miesiącu czerwcu odbyły się warsztaty profilaktyczne – program „ Przemoc rodzi przemoc”,
- 3) Spotkanie integracyjne Dziecko-Rodzic – Szkoła po hasłem „ Rodzina – osobno nie mamy nic . Razem mamy wszystko” ,
- 4) W miesiącu wrześniu 2023 roku psycholog uczestniczył dwukrotnie w szkoleniu „ Niezbędnik psychologa „ na temat „Jak sobie radzić z emocjami”.

W ramach realizowanych programów profilaktycznych w szkole zakupiono gry edukacyjne na świetlicę szkolną

SZKOŁA PODSTAWOWA Z ODDZIAŁMI INTEGRACYJNYMI W DZIERŻENINIE

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie , Szkoła Podstawowa w Dzierżeninie realizowała następujące zadania :

- 1) Rozdanie ulotek na zebraniu z rodzicami nt przemocy w rodzinie – 65 osób – 14.09.2023 rok,
- 2) warsztaty profilaktyczne dla uczniów :
 - a) „ Hejt”- 1 warsztat 45 min. – kl. V – 17 uczniów – 27.03.2023 rok
 - b) „ Depresja i autodestrukcja „ – 1 warsztat –kl. VIII – 27 uczniów – 27.03.2023 rok
 - c) „ Moje emocje „ – 3 warsztaty – 5 godz. – kl. IV,V,VI – 56 uczniów – 11.05.2023 rok
 - d) „ Uzależnienia od telefonu , gier komputerowych i portali społecznościowych „-1 warsztat – 45 min. – kl. V – 23 uczniów -30.11.2023 rok

e) „ odpowiedzialność prawna osób nieletnich za popełnione czyny karalne „ - 2 warsztaty – po 45 minut – kl. VI , VII - 33 uczniów – 30.11.2023 rok .

III . Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w 2023 roku

Głównym celem programu jest podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
Poniżej przedstawiono opis realizacji działań dla osiągnięcia celów określonych w programie.

Realizacja celu 1: Inicjowanie i wspieranie działań polegających na podniesieniu świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie.

Podnosząc świadomość społeczną na temat zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzono w szkołach programy profilaktyczne dla uczniów , nauczycieli , rodziców , których celem było przede wszystkim wyczulenie uczniów na zjawisko przemocy zarówno w rodzinie jak i przemocy rówieśniczej . Warsztaty te miały na celu wypracowanie pozytywnych postaw w rodzinach i wzbudzenie wśród nauczycieli większej wrażliwości na przemoc .

Realizacja celu 2: Kompleksowa pomoc rodzinom , w których występuje zjawisko przemocy .

Celem zadania jest przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy poprzez szybką i skuteczną interwencję służb do tego uprawnionych oraz podjęcie czynności , które zabezpieczą ofiarę przemocy przed dalszym jej krzywdzeniem . W ramach procedury Niebieskiej Karty pracownicy socjalni oraz dzielnicowy Posterunku Policji monitorowali środowiska , w których występowała przemoc . osoby doświadczające przemocy jak i stosujące przemoc były informowane o formach wsparcia psychologicznego – terapeutycznego .
Nowe przepisy w prawie karnym i ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pozwalają na skuteczne stosowanie wobec osób dopuszczających się przemocy w rodzinie nakazu opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym oraz zakazu kontaktowania się i zbliżania do osoby pokrzywdzonej .

Realizacja celu 3: Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług .

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego pracujący bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy i jej potencjalnymi sprawcami w listopadzie 2023 roku uczestniczyli w szkoleniu z zakresu funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego , grup diagnostyczno-pomocowych oraz procedury Niebieskie Karty .

IV. Podsumowanie .

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Pokrzywnica były realizowane zgodnie z programem oraz w oparciu o aktualne przepisy prawa , a także wewnętrzne wytyczne w instytucjach działających w przedmiotowej sprawie. W związku z interdyscyplinarnym charakterem pracy z rodziną doświadczającą przemocy, kluczową kwestią jest koordynacja działań różnych podmiotów zaangażowanych w realizację planu działania . Działania te w większości przypadków koordynowane są przez pracowników socjalnych . Wspólna wymiana doświadczeń i spostrzeżeń pozwala podejmować szersze działania pomocowe.

Przemoc może dotknąć każdego , niezależnie od wieku , dochodów czy wykształcenia . a jej ślady , nawet po wielu latach mogą utrudniać tworzenie dobrych relacji z ludźmi. Zgłoszenie faktu stosowania przemocy to szansa na przerwanie przemocy , uzyskanie profesjonalnej pomocy i

uświadomienie sprawcy , że kontrola społeczna działa i jego postępowanie nie pozostanie bezkarne. Na realizację działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy przeznaczono środki finansowe w kwocie 4.531,89 zł w szczególności na organizowanie działań profilaktycznych , sportowych i rekreacyjnych .

Sporządziła Aldona Kruszewska

Pokrzywnica , 2024.02.06